

na, je sprejela tudi Anglija, ki je po svojem ministrskem predsedniku izjavila, da bo prišla Poljski z orožjem na pomoč, kadar koli bi Poljska smatrala za potrebno, da zgrabi za orožje. Napetost položaja je takoj spoznal sedanji papež Pij XII., ki je začel posredovati med Nemčijo in Poljsko, da bi se vprašanje Gdanska rešilo potom medsebojnih razgovorov. Pred dvema tednoma je še bila podoba, kakor da bo moralo vsak hip v Gdanskem počiti. Zadnji čas pa je postalo tišje okoli tega mesta. Ni izključeno upanje, da se bo to vprašanje vendar dalo mirno rešiti.

*

Anglija je v zvezi s Francijo zasnovala veliko fronto miru, v katero je poleg Poljske tudi pritegnila Romunijo, Grčijo in Turčijo. Z Rusijo trajajo pogajanja že poldrug mesec in se še ni posrečilo rešiti vseh podrobnih vprašanj, ki prihajajo v

razpravo. Nekatere manjše države imajo radi Rusije tehtne pomisleke, ker se bojijo komunistične propagande. Angleško-francoska diplomacija upa, da bo sklenjena vsaj trozveza Anglija-Francija-Rusija za medsebojno pomoč teh treh držav. Zelo važna točka v računu Anglije in Francije so Zedinjene države Severne Amerike. V svetovni vojni so bile te države na strani Anglije in Francije, katerima so pomagale z dobavo hrane, surovin, orožja in streliva, zadnje leto po izstopu Rusije iz vojne fronte tudi z vojaško silo. Sedanji predsednik Zedinjenih držav Roosevelt je že večkrat pokazal svojo veliko naklonjenost zapadnim demokracijam. Tudi javno mnenje Severne Amerike je po veliki večini na strani Anglije in Francije. Kljub tej naklonjenosti pa se politični ljudje v Ameriki trudijo ter porabijo vsako priliko in vsako sredstvo, da bi se izbruh vojne preprečil.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Knez namestnik Pavle odpotoval s knežinjo Olgo v London. Knez namestnik Pavle in knežinja Olga sta odpotovala z Brda na Gorenjskem na zasebni obisk v London k angleški kraljevski dvojici.

Voditelj Hrvatov 60 letnik. Zadnje nedeljo so slavili v Zagrebu in po vsem Hrvatskem z velikimi slovesnostmi 60 letnico dr. Vladka Mačka, voditelja Hrvatov. Jubilant je bil rojen v Jastrebarskem kot sin inženirja, Slovenca, kojega oče je bil doma iz Pilštajna, in matere Hrvatice, hčerke graničarskega častnika. Po dovršeni srednji in visoki šoli je stopil v sodno službo, katero je kmalu zapustil in postal odvetnik pri Sv. Ivanu Zelenem. Bratoma Radičema se je pridružil koj od začetka. V politično ospredje je stopil šele v Jugoslaviji. Vse trdno upa, da bo dr. Vladko Maček za svoj 60 letni jubilej sklenil tolikanj zaželjeni sporazum in bo s tem najvažnejšim činom kronal svoje mnogoletno delovanje v dobrobit svojemu narodu.

*

V DRUGIH DRŽAVAH

Italija dobila novega pravosodnega ministra. Iz osebnih razlogov je odstopil italijanski pravosodni minister Solmi. Na njegovo mesto je bil imenovan grof Grandi, dosedanji italijanski veleposlanik v Londonu.

Italijanski zunanji minister v Španiji. Poročali smo že o uradnem obisku italijanskega ministra grofa Ciano v Španiji. Visoki gost je prisostvoval 11. julija v Barceloni veliki vojaški paradi, pri kateri je sodelovalo 100.000 mož in je trajala dve uri. Grof Ciano je obiskal 11. julija tudi znano pristaniško mesto Tarragona. Dne 12. julija je odpotoval čez Barcelono v Vittorio, nakar se je sestel z generalom Francom v San Sebastianu na severu Španije, kjer so se bili zelo ljuti boji med državljansko vojno in je general Franco v tem delu izvojeval prve odločilne zmage.

Preselitev tujcev iz južne Tirolske. Zadnjič smo poročali, da hočeta Italija in Nemčija rešiti vprašanje nemške manjšine na južnem Tirolskem s preselitvijo Nemcev, ki so pripadli Italiji po mirovni pogodbi,

v Nemčijo. Kot nekaka priprava za to preselitev, katera bo izvršena v šestih mesecih, je nalog za izselitev v teku 48 ur vsem tujcem, kateri živijo na področju bolcanske pokrajine na južnem Tirolskem. Gre predvsem za Švicarje, Francoze, Angleže ter Nizozemce. Večina teh so hotelirji ali hotelski nameščenci.

Vojaška moč Italije in Nemčije. Nemčija in Italija sta razpolagali 15. julija z 273 divizijami vojaštva, 157 divizij nemških, 116 italijanskih. V tem številu niso vštet motorizirani oddelki, nemška vojska v Siegfriedovi obrambni črti napram Franciji in italijanski oddelki v Libiji (v severoafriški italijanski koloniji). Nemški generalni štab meni, da to število divizij zadostuje za zmago v nagli vojni, v kakršno bi se Italija in Nemčija spustili.

Zelo pomirljivi dejstva. Nemški zunanji minister Ribbentrop in poveljnik nemške vojske general Brauchitsch sta odpotovala na večtedenski dopust iz Berlina. Ribbentrop bo dopust prebil v Salzburgu. Tudi drugi hitlerjevski voditelji so povečini zapustili Berlin, iz česar se da sklepati, da Nemčija nekaj tednov ne pripravlja kakih posebnih političnih dejanj. — Največjo vojno nevarnost predstavlja mesto Gdansk, katero pripada po mirovni pogodbi kot pristanišče Poljski in ga zahteva Nemčija zase kot nemško mesto. Za vprašanje Gdanska se zanimata predvsem Nemčija ter Poljska. To zanimanje je dalo pred nedavnim povod za svojevrstno glasovanje o tem, ali bo spor zaradi Gdanska sprožil vojno ali ne. Glasovalci so bili sami visoki nemški častniki. Vsega skupaj jih je bilo 56. Zastopane so bile vse stopnje od generala do polkovnika in vse vrste orožja. Vprašanje, zastavljeno tem častnikom na neki pojedini, se je glasilo: »Ali bo sedanji mednarodni položaj privedel do vojne?« Glasovalci so morali odgovoriti z da ali ne. Odgovore so napisali na kos papirja, ki so ga zganjenega oddali. Pri pregledovanju oddanih listkov so ugotovili, da je 51 častnikov odgovorilo z ne in samo pet z da. Če predstavlja to glasovanje pravo mišljenje v vodstvu nemške vojske, potem ogromna večina nemških vojaških poveljnikov ne verjame v vojno zaradi Gdanska in si je najbrž tudi ne želi.

Pogoji Poljske za pogajanja z Nemčijo glede Gdanska. Dasi sta Anglija in Francija odločno na strani Poljakov, kar se tiče gdanskega spora, se vendar predvsem Anglija trudi in dela na to, da bi se Nemčija in Poljska v tem spornem vprašanju poravnali na miren način s pogajanjem. Londonski poljski poslanik Raczynski se je vrnil zadnje dni iz Varšave v London in ga je takoj sprejel angleški zunanji minister, kateremu je poslanik razodel stališče svoje domovine, na katerem bi naj prišlo do pogajanj. Poljska bi bila pripravljena, da opusti za bodoče diplomatsko zastopstvo Gdanska in bi sprejela odpravo visokega komisariata Zveze narodov. V mejah možnosti bi skušala olajšati zveze Nemčije z vzhodno Prusijo preko tako zvanega in po mirovni pogodbi ji priznanega koridorja ali prehoda, kateri spaja Poljsko z Gdanskom in loči Nemčijo od vzhodne Prusije. Poljska bi dovolila preko koridorja Nemcem novo avtomobilsko cesto, ki pa bi bila poljska in ne podrejena nemški oblasti, kakor to hoče Nemčija. Nikakor pa se ne more odreči Poljska svojim pravicam pri carinah v Gdanku in da bi dovolila priključitev Gdanska k Nemčiji.

Anglija si pridobiva prijatelje na Balkanu s posojili. Angleška vlada je 12. julija uradno razglasila, da je bil med njo in Romunijo podpisan finančni sporazum. Po tej pogodbi dobi Romunija od Anglije poldrugo milijardo dinarjev posojila, katerega bo uporabila za narodno obrambo iz angleških orožarn. — Istočasno je bil tudi Grčiji od Anglije dovoljen kredit 600 milijonov dinarjev za nabavo vojnega materiala za Grčijo iz angleških tovarn. Grčija bo vrnila petodstotno posojilo v 40 letih.

Letalsko obkoljevanje Nemčije. Zadnji torek, 11. julija, je priletelo nad Francijo 106 največjih in najbolj modernih angleških bombnikov, ki so v neprestanem poletu nad Francijo dosegli mesto Bordeaux, kjer so se takoj obrnili in brez vsake hibe prileteli nazaj v Anglijo. Po tem prvem poletu angleških bombnih letal nad francoskim ozemljem so razglasili angleški časopisi, da so Angleži s tem poletom dokazali, da bi angleška letala ob nevarnosti z lahkoto brez pristanka letela na Poljsko. Nemško časopisje vidi v tej trditvi grožnjo proti Nemčiji in jo imenuje »letalsko obkoljevanje Nemčije«. Nemški tisk je objavil debelo tiskano svarilo, ki se glasi: »Če bo Anglija s temi poleti nadaljevala, bi to utegnulo roditi hude posledice. Če angleški listi pišejo, da je angleško letalstvo sposobno leteti iz Londona na evropsko celino, jim morajo Nemci odgovoriti, da je nemško letalstvo prav tako sposobno leteti s celine na London.«

Pomenljiva ugotovitev za sedanje napete razmere v Evropi. Ker neprestano straši po Evropi vojna nevarnost in vsaka vojna naravnost žre denarna sredstva, bo zanimala naše čitatelje naslednja ugotovitev: Angleško-francoska mirovna fronta Anglija, Francija, Poljska, Romunija, Grčija in Turčija — razpolagajo trenutno s 6.280.000.000 dolarjev v zlatu (350 milijard dinarjev v zlatu), to je trikrat toliko, kakor pa je imela protinemška fronta z Rusijo in Italijo vred leta 1914. Če se Angliji pridružita še Amerika in Rusija, se ta vsota podvoji.

Ljudsko štetje v Rusiji. Meseca junija je sovjetska vlada objavila delni rezultat ljudskega štetja, kateri se je vršil v Rusiji letošnjega januarja. Vseh prebivalcev šteje Rusija 170.467.186. Izmed teh jih stanuje v mestih 55.909.908, na deželi pa 114.557.278. Moskva ima 4.137.018, Leningrad 3.191.304 prebivalce. Zelo se je povečalo prebivalstvo mest na severu, kot Arhangelska, Murmanska itd. Nastalo pa je po revoluciji tudi več novih mest, ki zdaj izkazujejo veliko število prebivalcev, n. pr. Karagonda 165.937, Magnitogorsk 145.870, Stalino 76.000 in Komsomolsk 70.000 prebivalcev.

★

Po krščanskem svetu

Kongres Kristusa Kralja. Mogočniki sveta kaj radi prirejajo velike slavnosti, da razkažejo človeštvu svoje veličje ter sprejmejo poklone svojih podložnikov. Mesta, ki jih osrečijo takšni obiski, se zavijejo v zastave in vence. Tisoči in tisoči čakajo na ulicah, mahajo z zastavicami in radostno vzklikajo mogočniku in voditelju. Tudi Ljubljana se pripravlja na velike slavnosti. V Ljubljano nas kliče ne kak zemeljski mogočnik, marveč »edini Vladar, Kralj nad kralji, Gospod nad gospodi, ki ima edini nesmrtnost« (I. Tim. 6, 15). V drugi polovici prihodnjega tedna (od 25. do 30. julija) se zbere v Ljubljani šesti mednarodni kongres Kristusa Kralja. Prišli bodo najodličnejši zastopniki vseh katoliških narodov na svetu. Slavili bodo moč, veličastvo, svetost in oblast Kristusa Zveličarja sveta. Posvetovali se bodo, kako Jezusa Kristusa zopet vrniti družinam, šolam, društvom, znanosti in umetnosti, kulturnemu, gospodarskemu in vsemu javnemu življenju. Poleg posvetovanj in zborovanj se bo Kristusu priredilo tudi veličastno zunanje slavlje, kakor se spodobi božjemu Zveličarju in Kralju vseh vekov. Potrebno je, da sodeluje pri tej veličastni katoliški prireditvi ves narod, in sicer z molitvijo, gmotno podporo in osebnoudeležbo. Kongresa se bomo udeležili v čim večjem številu zlasti zadnji dan (v nedeljo, 30. julija), ko bodo zunanje kongresne slovesnosti dosegle višek. Živel Kristus Kralj!

Versko življenje v Poljski se zadnji čas prav lepo razvija zlasti med razumništvom. V tem oziru prednjači mladina. Velikonočnih duhovnih vaj se je udeležilo in velikonočno sv. obhajilo prejšle več ko 16.000 dijakov vseučilišč in visokih tehničnih šol. Meseca maja in junija so se vršili škofijski kongresi katoliških mladinskih društev, ki so včlanjena v Katoliški akciji in ki štejejo čez 350.000 mladeničev in mladenk v starosti od 15. do 25. leta. Napeti mednarodni položaj, v čigar središču stoji Poljska in ki bi se mogel spremeniti v krvavi vojni spopad, je nagnil tudi take, ki so bili molitvi odtujeni, da so se zopet spomnili potrebe molitve. Cerkve na Poljskem so polne kakor nikdar poprej in ljudje priporočajo z izkrenimi molitvami božjemu varstvu sebe in domovino. Želji sv. očeta, naj bi se v maju molilo zlasti za ohranitev miru in naj bi se teh molitev udeležili tudi otroci, so na Poljskem starši s svojimi otroki ustregli v največjem številu.

RAZGLAS

Po dveletnem naporu, pri polnem obratu razpošiljalnice, detail in engro trgovine, se je posrečilo stavbeniku podreti dve dvo-, oziroma trinadstropni hiši in zgraditi na istem mestu štirinadstropno trgovsko palačo, last največje domače trgovske hiše v Jugoslaviji — Stermecki, Celje.

Po izjavi tu- in inozemskih trgovskih in drugih strokovnjakov je to stavba z moderno in praktično urejeno upravo, ki bi bila v ponos tudi vsakemu vlemestu Evrope.

Slavno občinstvo vabimo, da si ogleda omenjeni moderno urejeni trgovski dom, brez vsakih obvez do nakupa.

Cenjeni obiskovalci naj blagovolijo uvaževati razdelitev prostorov trgovske hiše, ki je sledeča:

Klet: steklo, porcelan, morska trava, zaboji, delavnica za razna popravila in kotel centralne kurjave.

Pritličje — detailna trgovina: vse volnene tkanine in svila za damske obleke, razne bombažaste tkanine za obleke in za gospodinjstvo, sukno in volnene tkanine za moške obleke, ženska in moška konfekcija, klobuki, damski in moški modni oddelek, kratko blago, galanterija in čevlji.

I. nadstropje: razpošiljalna in pisarne.

II. nadstropje: prodaja tekstilnega blaga na veliko in sprejem tvorniških zastopnikov.

III. nadstropje: skladišče kratkega blaga, perila in pletenine.

IV. nadstropje: šivalnica, oddelki za perilo, moško in damsko konfekcijo.

Ob dograditvi svoje velike trgovske palače bo tvrdka Stermecki izdala posebno umetniško izdelani cenik v bakrotisku s krasnimi slikami, ki jih izdelujejo tu- in inozemski slikarji-umetniki. Kljub temu, da je naklada cenika povečana od letnih 140.000 na 160.000 komadov, istega radi velikega povpraševanja kaj hitro zmanjka. Radi tega priporočamo, da že sedaj naročite novi veliki cenik, ki se že nahaja v tisku in bo izšel koncem avgusta.

1167

Stoletnica kitajskih misijonov. Drugo leto (1940) preteče 100 let, kar se je Kitajska zopet odprla katoliškim misijonarjem. Kljub več ali manj stalnim nemirom, bodisi notranjim, bodisi zunanjim, so katoliški misijoni lepo napredovali. L. 1850 — torej čez deset let — je že bilo na Kitajskem 300.000 katoličanov, leta 1899 jih je bilo 570.000, leta 1937 pa preko tri milijone. To je lepo število in vredno vsega upoštevanja, ker gre za spreobrnjenja posameznikov, ne pa za množična spreobrnjenja. Število domačih duhovnikov vedno bolj raste in domači duhovniki so se pokazali na izredni višini. Velike nade se stavijo v katoliške šole in znanstvene zavode, ki širijo pouk, nudijo krščansko

vzgojo in so glavni pionirji prave kulture. Vojska, ki sedaj divja med Japonci in Kitajci, je misijonom storila veliko škodo. Hkrati pa je seznanila tisoče in stotisoče poganov z delovanjem in velikimi uspehi krščanske dobrodelnosti, kar kaže prav mnogim poganom pot v katoliško Cerkev. Na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani bomo imeli priliko videti enega izmed kitajskih škofov, to je čaotunškega škofa (apostolskega prefekta) Damjana Čeng. Radi prevelikih naporov in prehudega trpljenja je odšel na oddih v Evropo, kjer bo obiskal papeža v Rimu in se bo v poletnih mesecih ustavil v Sloveniji. Za njegovega namestnika v Čaotungu je imenovan znani slovenski misijonar p. Kerec.

Novice

Osebnosti

Častno občanstvo. Občinski odbor Rogaške Slatine je izvolil soglasno za častnega občana g. Ivana Gračnerja, ravnatelja zdravilišča. K izvolitvi naše častitke!

Soglasno izvoljen za provinciala. V minulnem tednu se je vršil v kapucinskem samostanu v Celju kapitelj ilirske province. Provincialnega kapitlja so se udeležili odposlanci iz vseh samostanov v Sloveniji in na Hrvaškem. Soglasno je bil izvoljen za provinciala p. Linus Prah, ki je obhajal letos 26. maja 70 letnico in se veseli v krogu samostanskih sobratov ter vernikov največje priljubljenosti in občega spoštovanja. Novi provincial je rodod od Sv.

Križa pri Rogaški Slatini. V Celju so bili istočasno z novim provincialom izvoljeni definatorji.

Jubilej zvestega službovanja. Dne 15. julija je poteklo 30 let, kar zvesto vodi gospodinjstvo pri svojem stricu g. Karlu Kumer, upokojenemu župniku, njegova nečakinja Nežka Kumer, ki se je rodila leta 1880 na Vranskem. Vrli Nežki želijo vsi, kateri poznajo njeno skrb, zvestobo in gostoljubnost, zdravje, da bi še bila dolgo let opora svojemu stricu!

Nesreče

Mlad letalec smrtno ponesrečil. Na mariborskem letališču se je dvignil v soboto, 15. julija, zvečer v zrak v brezmotor-